

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Maurittii Gudeni Historia Erfurtensis Ab Vrbe Condita Ad Reductam

Gudenus, Johann Moritz von

Erfurti, 1675

XXIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11903

*Collegiū Iu-
ristarū Ma-
rianum eri-
gitur.* rum † Marianum Henricus de Gerlftet De-
cretalium Doctor erexit. (a) Fuit ille pa-
triâ Ascaniensis, atque hîc dignitates Ec-
clesiasticas, & ipsam præposituram Eccle-
siæ B. M. Virginis obtinuit. Prodigus in
pias causas, præter alia multa Collegium
hoc redditibus ditavit, pius etiam in pa-
triam, quam stipendiorum aliquot patro-
nam pro indigenis voluit.

XXIV. Quietem urbis vicinæ tumultus interrumpit: (b) Saxonæ † Principes & fratres, Fredericus Elector, & Dux Wilhelmus a-
*Ingens dissi-
dium inter
fratres Du-
ces Saxonæ* cerrimis æmulationibus agitabantur. Quod inter hostes crudele, fratrum iræ parum videbatur. Ipsa † Civitas ob incendium tam vicinum sibi timens (c) ab Electore Theodorico auxilia rogat, utque urbem suam tutaretur, admonet. Sigismundus Comes in Gleichen Ducem Wilhelmum secutus, hinc Civitati gravis, sed cives alacribus armis eum reprimunt, ipsiusque & agnati Adolphi agros tamdiu nfestant, usquedum pacis leges rogaret. Litem inter fratres incauti Officiales excitârunt, ignari, quod magnatum odia demum illorum sanguine placentur, qui ea incendunt. Wilhelmus Bohemos emerat, hi ut miles externus solet, plus in prædas quam hostem intenti, in pagos Erfurten-
*Belli incom-
modis im-
miscetur Er-
fordia, &
auxilia à
Moguntino
rogat.* sium excurrunt, & hospitationibus violentis

(a) Testatur hoc foundationis instrumentum.

(b) Chronica Thuringiæ omnia.

(c) Super sunt literæ.

tis miserè devastant. * Moguntinus † E-
lector periculum & momentum rei Cæsari
ostendit, hic per Legatos fratres æmulos
Erfurtum citat, ac ad pacem minis, &
blanditiis hortatur. Idem ArchiEpisco-
pus facit: hostem judicandum, qui pacis
leges detrectaret: Fratres auctoritate Cæ-
saris, minis, ac vicinorum precibus supe-
rati, Naumburgi diem indicunt, in ita ibi
pax, & duo Wilhelmi officiales, Apeli-
us Vicedominus, † & Bussenius, qui fra-
tres colliserant, rei malorum iudicati exi-
lio mulctantur. Sed illi † sui Ducis arma,
& fortalitia in manibus habebant, ut dif-
ficilis esset sententiæ executio. Arces
magno conamine expugnantur, Wassen-
burgum supererat naturâ loci, & muris ex-
pugnatum difficile. † Negotiû videbatur Er-
furtensiu virtuti debitû, & erant hi promp-
tiores, quod eorum ager frequens dam-
num per excursions ex arce acciperet. *
Armatu exercitus, ac sub tubarum, &
tympanorum sonitu Wassenburgum clau-
ditur: (a) impar omnis conatus in ta-
tos apices, & præcipitia: igitur per cunicu-
los ad sexcentos pedes munimento subdus
insidiantur: effosso subterraneo aditu in
areâ erumpunt, ac obstupefactos insolenti-
tiâ rei, quod antipodes in exitium venire
crederent, obruunt. Omnes divitias,
auctas spoliis, huic arci rebelles credide-
rant; ingens ille thesaurus expugnantibus
cessit,

* MCCCCL
Moguntinus
pacem inter
fratres pro-
moveret.

Vicedomi-
ni litu in-
cutores pro-
scripti.

Principibus
armis resi-
stunt.

In arce
Wassenb.
ab Erfurtē-
sibus op-
pugnantur.
MCCCCLI.

(a) MS. Chronica Petrensia.

* MCCCC
LII.

Clerus Marianus Rudelstadium Senatui sub certis legibus vendit.

*Marianum templum re-
stauratur.*

* MCCCC
LVI.

*Severiani
templi ex-
structio in-
certa.*

XXV.

* MCCCCL
VIII.

*(a) Supra ad annum MCCCXXII. & MCCCCXXXIX.
(b) Documenta Archivii Mariani.*

cessit, ipsa arx Duci restituta, * Ecclesie
Marianæ † Clerus pagum Rudelstat olim,
ut dixi, (a) emptum, Senatui acceptis
ducentis quatuordecim aureis oppignorat,
(b) seu ut stylus iste fuit, pactâ redimendi
facultate vendit: census extrâ conven-
tionem essent, jurisdictionem solum cum
fructibus haberet Civitas, exigeret ope-
ras; attamen non ultrâ solitum ruricolâs
gravaret. Pretium in reparationem tem-
pli conversum, nam Marianæ Basilicæ na-
vis vetustate corrosa videbatur, & rui-
nam passim minari, imo laqueare jam de-
ciderat. † Casus fortunæ imputatus, quod
nondum collectis ad sacra hominibus ru-
isset. * Demoliti igitur parietes novis la-
pidibus, & iis quadratis eriguntur, altis-
simos fornices raræ pilæ, ac tenues su-
stentant. Paries meridionalis versus am-
bitum de veteri opere superest, novo mul-
tum impar. Attamen valvæ majores, &
introitus super gradus antiquam magni-
ficentiam, cujus reliquiæ sunt, abunde te-
stantur. Quando vicinum huic Severia-
num † fanum surrexerit, nec annales,
nec in tota æde monumentum testatur,
Mariano autem antiquius esse satis con-
stat, ac fortè cum hujus choro extru-
ctum.

* Judæos per tumultum plebis con-
sumptos, & census ab iis Electorali fisco
pendi